

Etika për fëmijë

Dhuratë e përmuqshme, nga revista "Etika"

Viti 3 - Numri 30 - Qershor 2013

Kur buzëqesh
Qershori i Qershëve...

A JENI GATI TË MERRNI DUANË E MILINGONAVE?

EMINE TASHGETIREN

Të dashur fëmijë!

Pejgamberi ynë (a.s.), është dërguar mëshirë për të gjitha gjallesat e qiellit dhe të tokës. Këto krijesa, që nga peshqit në det e deri te milingonat në foletë e tyre, bëjnë DUA për njerëzit.

Mirëpo, për cilët njerëz?..

Ja edhe përgjigjja...

Resulullahu (a.s.), ka thënë: “Me të vërtetë, që Allahu i Madhëruar, melekët e Tij, të gjitha gjallesat e qiellit dhe të tokës, madje edhe milingonat në foletë e tyre dhe peshqit bëjnë DUA për njerëzit, që u mësojnë të mirën të tjerëve.”

Pra, Allahu i Madhëruar, Melekët e Tij, gjallesat e qiellit dhe të tokës, madje edhe milingonat në foletë e tyre dhe peshqit në det bëjnë DUA për njerëzit që u mësojnë të tjerëve të mirën, dituritë e dobishme e të vërtetat.

Kur ju i tregoni një gjë të dobishme shokëve dhe të afërmve tuaj, peshqit, milingonat dhe të gjitha gjallesat në natyrë bëjnë DUA për ju. Me tregimin e diçkaje të dobishme, bëheni një njeri shumë i vlefshëm për të gjitha krijesat. Të gjitha gjallesat ju duan dhe bëjnë DUA për ju. Sa gjë e mrekullueshme! P.sh.: është e dobishme... Të ruash pastërtinë e mjedisit dhe të mos e dëmtosh atë. Sa bukur e ka krijuar Allahu ynë i Madhëruar gjithësinë dhe botën tonë! Çdo gjallesë është krijuar për një qëllim të caktuar. Të gjitha kanë një detyrë dhe të gjitha e kryejnë atë detyrë më së miri. Bleta bën mjaltin, ndërsa pula vezën, dhe gjithçka është në një ekuilibër të përsosur. Të gjitha këto kanë një mesazh të caktuar. Pra, edhe ne duhet t'i kryejmë detyrat tona më së miri.

Po flasim përsëri për mjedisin. Mbajtja pastër e tij dhe hedhja e mbeturinave në vendin e duhur, është diçka shumë e rëndësishme. A i derdhim

plehrat mbi tapetin e shtëpisë sonë? Jo!.. Sepse duam që shtëpitë tona t'i shohim gjithmonë të pastra. Pra, edhe mjedisi i jashtëm, është si shtëpia jonë, por pak më i madh... Edhe ai na përket ne... Shishet dhe qeset plastike duhen hedhur në vende të posaçme, të ndara nga plehrat e tjera. Ato kurrsesi nuk duhen hedhur në det, në liqen apo në lumë, sepse i dëmtojnë shumë gjallesat që ndodhen në to.

Nëse të gjitha këto që treguam, ua mësoni edhe shokëve dhe të afërmve tuaj, të gjitha gjallesat do të bëjnë DUA për ju.

Në Australi, mushkonjat nuk spërkatën me helm. Përderisa Allahu i Madhëruar i ka krijuar, do të thotë se edhe ato e kanë një detyrë dhe ne nuk duhet t'i dëmtojmë ato. Për t'i mbrojtur ato dhe për t'u mbrojtur prej tyre, australianët ndezin qirinj. Një lloj qiri me aromë dhe dritë të veçantë që i largon mushkonjat. Pa mendoni pak tani, e gjithë ajo ushtri mushkonjash, vazhdimisht bën DUA për ta...

Nëse u tregoni të tjerëve se nuk duhet të ndezin zjarr në çdo vend, kushe-di se sa DUA do të fitoni. Pse? Sepse, vërtet toka sipër është e dukshme, por se çfarë ka 1 cm poshtë saj, nuk dihet. Mund të ketë milingona ose insekte të tjera... Allahu i Madhëruar, i ka krijuar ato për një mision të veçantë, prandaj dhe ne nuk duhet t'i dëmtojmë ato. Në këtë mënyrë, do të marrim DUANË e milingonave dhe të gjitha insekteve, që nuk ua dimë as emrat.

E shikoni të dashur fëmijë, se çfarë përfituam nga dijet e dobishme? Dija e dobishme, na bëri të mendojmë më gjerë dhe të shohim të vërtetat që fshihen pas atyre që shihen. Çdo gjë përreth nesh mori një kuptim dhe një vlerë më të madhe. Guri, toka, rëra, gjembi, gjethja, insektet, lulet

dhe gjithçka tjetër ka një kuptim. Pra, tani e dimë mirë se nuk ekziston asgjë, e cila është krijuar kot dhe pa asnjë qëllim, apo jo? Pyeteni pak veten... M'u bë sikur dëgjova një 'Po'!

Me këto dije të dobishme, tani e tutje do të jeni më të kujdesshëm inshallah. Të gjitha gjallesat do t'i trajtojmë me më shumë mëshirë, dashuri dhe kureshtje. Vallë, po kjo, përse është krijuar? Çfarë detyre ka? Unë nuk duhet t'i dëmtoj ato, ndërsa jam duke jetuar jetën time. Jam i sigurt se ka edhe prej jush që thonë: "Ah, sikur të kishin gjuhë dhe të na flisnin..."

E shihni se sa ju lartësoi dija e dobishme? Po ata që nuk i dinë këto gjëra të dobishme, çfarë bëjnë? Pasi të kenë ngrënë gjërat që kanë në duar, letrat, shishet e ujit dhe qeset plastike do t'i hedhin diku: në ujë ose në tokë; të gjitha gjallesat që ndodhen në to do të vuajnë.

Ju i dini gjërat e dobishme dhe arrini t'i imagjeroni se çfarë ndodhet poshtë ujit apo tokës. Por ata që nuk i kanë këto dituri të dobishme, do ta dëmtojnë mjedisin dhe do të bëhen shkak që gjallesat që jetojnë aty, të vuajnë dhe të vdesin shumë shpejt. Ndërsa ju mundoheni t'i ruani dhe të kujdeseni për jetën e tyre. Ato gjallesa e ndiejnë

dashurinë tuaj, ashtu siç ndjeni ju dashurinë e nënës suaj. Dhe sigurisht, të gjitha gjallesat ju falënderojnë pamasë duke bërë DUA për ju.

Lum ata që jetojnë duke e njohur të dobishmen dhe lum ata që ua mësojnë atë të tjerëve. Ata do të përfitojnë DUATË e të gjitha gjallesave siç thuhet edhe në hadithin e Pejgamberit tonë të dashur (a.s.)...

Allahu ju ruajtë të dashurit e mi të shtrenjtë!

**Etika
për fëmijë**

Drejtör
& Kryeredaktor:
Alban Kali
albalkali@yahoo.com
+355 67 208 6767

Redaktor:
Xhahid Bushati
xhahidbushati@yahoo.com
+355 69 28 20 975

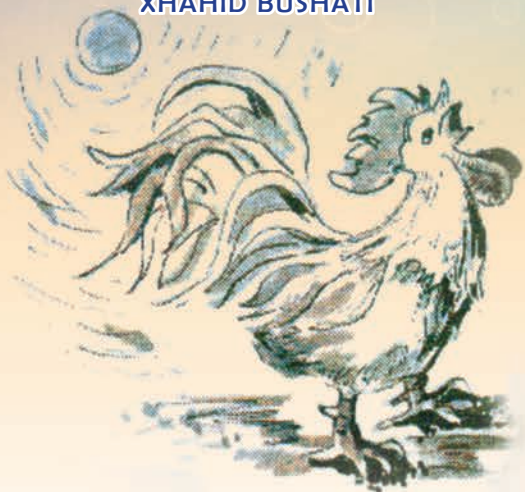
Redaktore gjuhësore:
Dr. Irida Hoti
Përkthyes:
Artur Tagani
Fatmir Sulaj
Ilir Hoxha

Dizajn - Grafik:
Bledar Xama
bledar_xama@hotmail.com

Adresa: Rr: Studenti - Sheshi "2 Prilli" - Shkodër - Albania / Tel: +355 22 254 634 / Mob: +355 67 20 86767
Zyra e përfaqësimit Maqedoni: Rr: Stiv Naumov - Nr. 9 - lokal 25 - Shkup - Maqedoni / Tel: +389 71 956 271
Zyra e përfaqësimit Kosovë: Rr: Ardian Zurnaxhiu - pn. Ralin - Prizren - Kosovë / Tel: +381 29 222 795

Kënga e gjelit Kokoroç

- përrallë -

Një gjel na matej me hijen e mëngjesit. Kokoroçit, asgjë s'ia mbushte syrin: as qy-mezi, as pulat pendëbardha, as zogat e urta, as zogthit verdhoshë që lodronin të gëzuar për gjatë oborrit.

Kështu që vendosi të nisej për udhë të largët për të gjetur miq të rinj, që ia mbushnin syrin.

Ec e ec, ec e ec..., e mesdita e zuri në një pyll. Në pyll u njoh me iriqin, milingonën, bletën, lepurushin...

Kur erdhi mbrëmja, fjeti në zgavrën e harruar të një peme të vjetër.

Të nesërmen, herët në agim, nisi këngën: ki-ri-kiii, ki-ri-kiii! Disa banorë, që e dëgjuan këngën për herë të parë, pyetën: "Përse ka ardhur ky gjel në pyll?" Askush nuk dinte të përgjigjej... Të gjithë ngrinin: kush sqepin, kush pendën, kush antenat..., të habitur.

Të vërtetën banorët e pyllit e mësuan pas disa ditësh, kur një arush u tha: "Kokoroçit i pëlqen vetëm kënga e tij e asnjë këngë tjetër në pyll. Dëshiron të jetë prijësi i pyllit."

Banorët u mërzitën. Çdo ditë hungëronin e qanin, bisedonin të mërzitur e cicëronin vaj-tueshëm, ecnin kuturu e fluturonin pa krye... Pyllit i iku gëzimi.

Një ditë zogu Sem mblodhi miqtë më të ngushtë e u tha: "E kam menduar gjatë! Shpejt do ta mundim mendjemadhin!"

- Sikur... s'më besohet!? – foli Sqeptra-shi.

- Jemi dhe të vegjël..., - ia priti Sqepshpejta.

- ... por të shëtitura, - nguli këmbë Semi, - dhe u tregoi planin e saj.

Miqtë u gëzuan, cicëruan dhe besuan te plani i Semit.

Mëngjesi erdhi. Gjeli u zgjua nga gjumi.

- Shiko se ç'dhuratë të bukur të kam sjellë: një shportë me kokrra gruri, - i tha Semi.

Gjeli zgjati sqepin, kapi një dhe e hëngri.

- Sikur ta provoj dhe një..., edhe një...

Hëngri një, hëngri dhe një tjetër, dhe një tjetër..., dhe... dhe...

- Lafshëkuq, pse nuk i kërkon kokrrat e grurit në fushë. Sapo u nisën një tufë harabelash drejt fushës...

- Ah, ç'do t'u bëj harabelave!... – tha gjeli dhe u nis me të katra.

Kur Kokoroçi u largua nga pylli, arushi hungëroi më pak, iriqit i mbeti loti në gjemb, lepurushi u trimërua ca, milingona nisi të

shëtisë më e qetë, gushëkuqi të fshihej më pak ferrave. Pylli sikur... po gjallërohej si më parë...

- Mos u gëzoni kaq shpejt miqtë e mi! – foli bufi Caf. Nga eksperiencia ime mund t'u them se... Kokoroçi mund të vijë prapë. Ku do të hyni e ku do të fshiheni!..

- Ke mbetur prapa, o buf! – u përgjigj zogu Sem.

- Do, që të të fal pak nga trimëria ime! – qeshi lepurushi.

- Buf, mos rri buf, por gëzohu dhe ti..., - tha Sqepshpejta.

Bufi nuk foli. Në veshët e tij vinte valë-valë gëzimi i banorëve të pyllit.

Gjeli sapo arriti në fushë, foli me zë të lartë:

- Ku janë kokrrat e mia të grurit? Ku janë..? I dua të gjitha!..

- Cili je ti që mburresh dhe urdhëron? – pyeti një fije kashtë.

- Quhem Gjeli Kokoroçi!

- Kokoroçi, largohu që këtej!

- Siii, siiiii?!..

- Largohu, të them, se nuk ka asnjë kokërr për ty..., - u përgjigj fija e kashtës.

- Unë do t'i kërkoj e do t'i gjej kokrrat e grurit. E ti, do të plasësh nga inati!

- Shko, shko, o Kokoroç e gjeji..!

Kokoroçit i hipi një inat gjeli, sa..! Kërkoi e

brodhi, kërkoi e brodhi, por një kokërr gruri nuk gjeti.

I nevrikosur, u kthye përsëri te fija e kashtës, dhe i tha:

- Edhe ju mbani me hatër-ë?! - Sa mirë i dhatë kokrra gruri zogut Sem? Po mua, pse jo?!

- Semi, i meriton, kurse ti jo! Ti meriton ca fije kashte. – Ja, merr! Ke sa të duash! Janë pa numërim! Të bëfshin mirë!

- Unë nuk largohem, pa i gjetur kokrrat e grurit ..., - dhe Kokoroçi u turr përsëri në fushë.

Eci e kërkoi, eci e kërkoi e, nuk gjeti gjë. I vinte për të qarë. Lafsha e kuqe iu lodh. Sqepi bosh iu përkul më shumë.

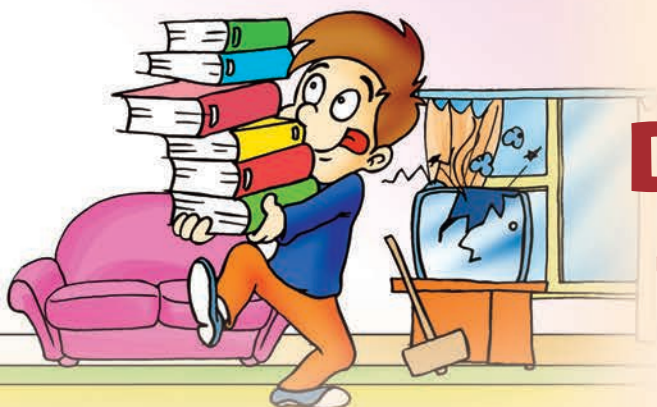
Kokoroçi nuk u kthye në pyll, se i vinte turp. Mori rrugën nga kishte ardhur...

Ik e ik e ec e ec...

Ishte përsëri arushi, ai që u solli lajmin banorëve të pyllit se gjel Kokoroç po largohet i turpëruar, një herë e përgjithmonë nga pylli!

Banorët e pyllit kënduan e nuk fjetën gjer në agim.

Gjeli po shkonte të takonte pulat pendëbardha, zogat e urta, zogthit verdhoshë. Edhe pse me kokën ulur e me sqepin ulur, mezi priste të lodronte me to përgjatë oborrit, të atij oborri ku kishte lindur, ku kishte kënduar për herë të parë këngën e vendlindjes...

Dëshira për të lexuar...

Kur Bujari nuk ishte në shkollë, në përgjithësi e kalonte kohën duke parë televizor. Veçanërisht në orën kur kishte filma vizatimorë, ai ngulej përballë ekranit. Për këtë arsye, nganjëherë nuk i bënte edhe detyrat e shtëpisë.

Babai i tij nuk ishte aspak i kënaqur nga gjendja e të birit. Një ditë, kur i ati e pa Bujarin përballë televizorit, e pyeti:

-A dëshiron të të nxjerr për shëtitje?

-Sigurisht që dua, - tha Bujari dhe u hodh nga vendi.

Babai e mori Bujarin dhe e çoi në panairin e librit. Në panair kishte vende ku shiteshin edhe libra për fëmijë. Djalit i pëlqyen shumë librat e rinj, që ndodheshin aty.

-Babi, a mund të ma blesh këtë librin?

-Po, nëse më jep fjalën se do ta lexosh...

-Ta jap fjalën...

-Më thuaj, cili të pëlqen më shumë? - e pyeti babai.

Bujari nuk vendoste dot. Të gjithë librat ishin njëri më i bukur se tjetri.

-Nëse do, mund të ta zgjedh unë një.

Bujari pranoi. Babai i zgjodhi një libër me tregime, i cili kishte një kopertinë të bukur. E morën librin dhe u kthyen në shtëpi.

Bujari e vendosi atë në raftin e librave që kishte në dhomën e tij dhe erdhi në dhomën e ndenjës për të parë televizor. Televizori ishte i fikur. Kërkoj pultin, por nuk e gjeti. Pyeti nënën se ku ishte pulti. Ajo i tha se nuk e dinte. Më pas

pyeti të atin.

-Pultin e kam unë, por nuk do ta jap...

-Përse?!..

-Sot më ke dhënë një fjalë. E harrove?..

-Jo babi, nuk e kam harruar. Do ta lexoja librin.

-Sot nuk do ta ndezim televizorin. Do të lexojmë së bashku, - tha babai.

Bujari dhe nëna e pëlqyen shumë këtë mendim.

-Merre edhe ti librin që ta ka blerë babi, në panair! - i tha nëna.

Bujari vrapoi për te dhoma e tij dhe solli librin e ri. U ul në kolltuk dhe filloi të lexonte. Edhe nëna e babai morën nga një libër dhe filluan të lexonin.

Bujari kënaqej shumë, kur i shfletonte faqet e librit të ri. Libri bënte fjalë për një fëmijë, i cili jetonte në një ishull të shkretë. Aventura e këtij fëmije të rritur nga sorkadhja, ia mori mendimet Bujarit dhe ia dërgoi larg..., larg... në ishullin e shkretë.

Bujari ishte zhytur në librin që po lexonte. Nuk e lëshonte dot nga dora. E kishte vënë veten në vendin e heroit që ndodhej në libër. Vazhdonte ta lexonte me entuziazëm dhe me një frymë. Tani... sikur kishte humbur ndjesinë e kohës.

Nëna i kujtoi se kishte ardhur koha e gjumit.

Sikur të nesërmen të mos kishte shkollë, do të vazhdonte leximin e librit. E mbylli krejt pa dëshirë dhe u ngrit. Pasi u tha prindërve natën e mirë, shkoi në dhomë për të fjetur. Veshi pizhamet, e pa

librin për
herë të fundit dhe e
vendosi pranë krevatit. Në të vërtetë
kishte shumë gjumë.

Sapo u shtri në shtrat, u zhyt në një gjumë
të thellë. Në ëndërr e pa veten në një ishull të
shkretë, duke ecur bashkë me nënën sorkadhe.
Ishte një ishull madhështor. Klima ishte e ngroh-
të dhe deti ishte blu e shumë i pastër. Rreth e
rrotull kishte lule ngjyra-ngjyra dhe flutura shu-
më të bukura. Degët e pemëve ishin plot me
fruta. Zogjtë ngjyra-ngjyra, vinin pranë tyre dhe
i çukisnin ëmbël. Ai vraponte dhe luante bashkë
me sorkadhen në barin e gjelbër.

Kishte ardhur mëngjesi. Nëna erdhi në dhomë
për ta zgjuar. Bujari ishte në gjumë të thellë. Ajo
ia ledhatoi flokët dhe i tha:

-Zgjuhu bir! Tashmë, mëngjesi është gati...

Kur Bujari u zgjua, e kuptoi se gjërat që kishte
parë ishin ëndërr. Pasi lau duart dhe fytyrën, u ul
në tryezën e mëngjesit. Ua tregoi ëndrrën nënës
dhe babait. Sapo të vinte nga shkolla, tha se do
të vazhdonte leximin e librit, sepse i pëlqente
shumë.

-Mjafton që ti të lexosh, dhe unë do të të blej
përsëri libra...

Bujari u gëzua shumë. Mendoi se në çdo libër
ka aventura të tjera dhe u bë shumë kureshtar
për to.

Pas disa ditësh, Bujari i tha nënës se e kishte
mbaruar librin që po lexonte.

-Nëse dëshiron, këtë libër mund t'ia bësh dhu-
ratë ndonjë shoku, - i tha nëna.

-Këtë libër ma ka blerë babi mua. Nuk dua t'ia
jap askujt...

-Unë do të të blej libër, përsëri. A nuk dëshiron
që edhe shokët e tu të lexojnë ato që ke lexuar
ti?- i tha babai.

-Dua! - u përgjigj Bujari.

Të nesërmen Bujari ia dhuroi librin shokut të
klasës, Jasinit.

Pas një jave edhe Jasini i dhuroi një libër Bu-
jarit. Bujari e lexoi atë me shumë dëshirë. Bujari
dhe Jasini vendosën që t'i dhuronin libra njëri-
tjetrit vazhdimisht.

Pasi panë Bujarin dhe Jasinin, edhe shokët
e tjerë të klasës filluan t'i dhuronin libra njëri-
tjetrit. Ndërsa në pushim, diskutonin bashkë për
librat që kishin lexuar.

Bujarit iu bë zakon leximi i librave. Leximi i
zhvilloi atij aftësitë e të kuptuarit dhe e bëri të
suksesshëm në mësimet.

Një mësim nga mësimet e Hadithit

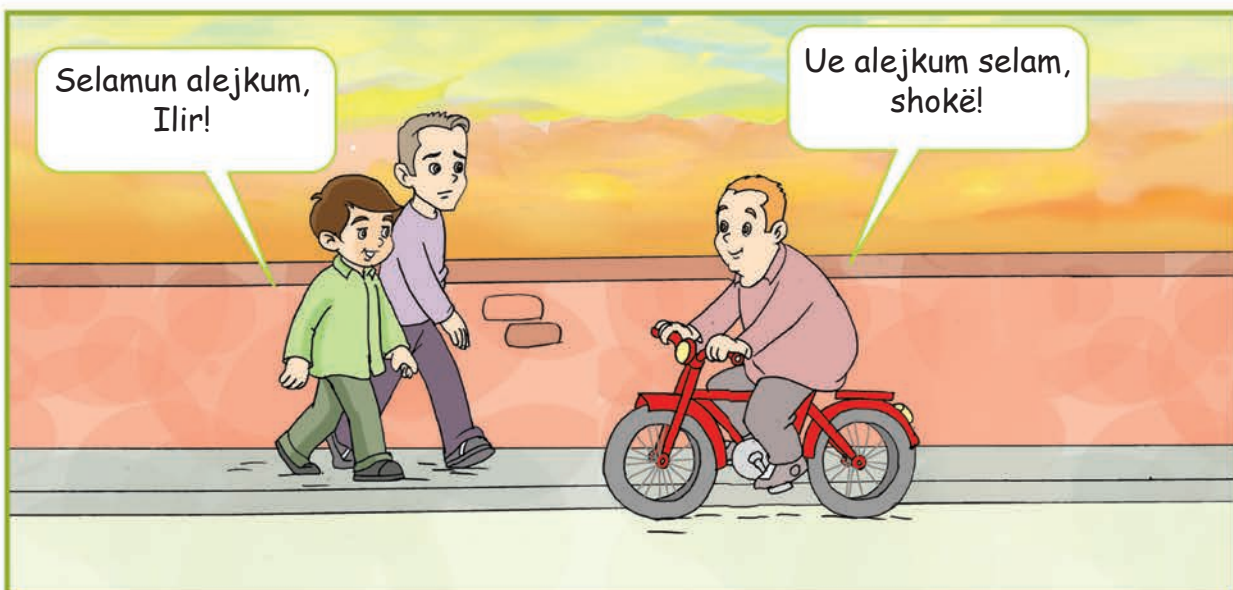
- pjesa e trembëdhjetë -

Samiu i vogël në mbrëmje bashkë me familjen e tij bënë 45 minuta mësim hadithi. Ata përpqeshin t'i komentonin ngjarjet e ditës nën dritën e haditheve, që kishin lexuar. Samiu i vogël përfitonte shumë nga këto mësimet dhe në jetën e përditshme përpqej të vepronte ashtu siç ka porositur i Dërguari i Allahut (s.a.s.).

Selamun alejkum,
Ili!

Ue alejkum selam,
shokë!

Si je, Ermir?

Ç'të duhet
ty?

ILIRI VAZHDOI RRUGËN E MËRZITUR,
PËR SHKAK TË PËRGJIGJES SË
PAHIJSHME QË MORI NGA ERMIRI.

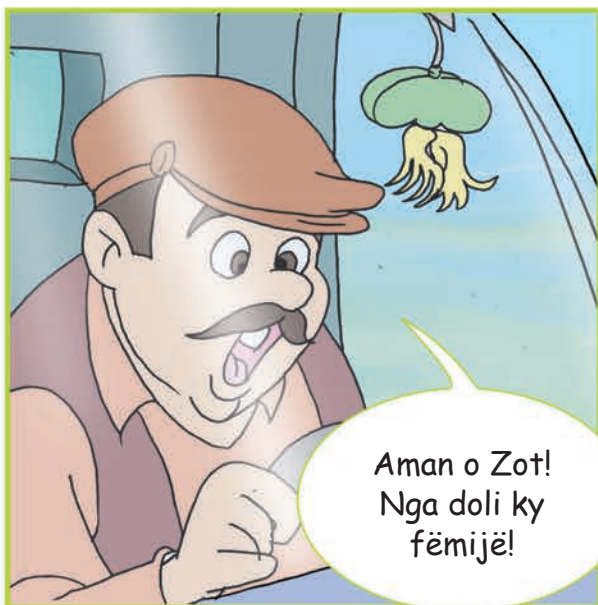

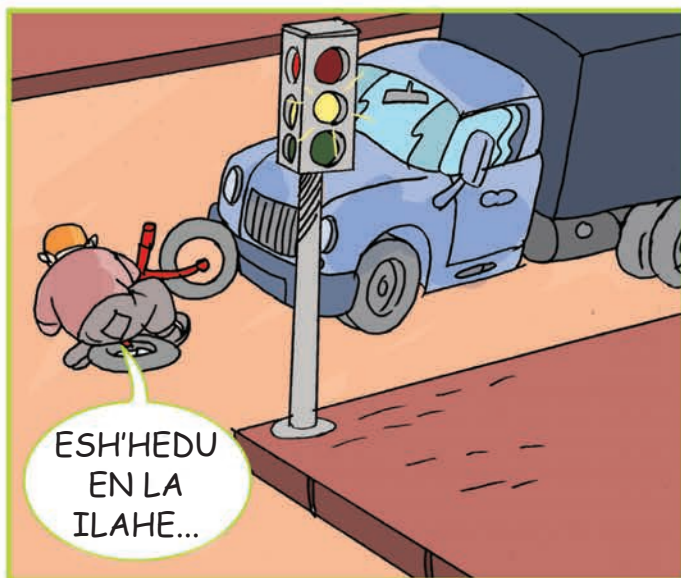
“Myslimanët nuk e kanë hallall që të qëndrojnë të zemëruar me vëllanë mysliman më shumë se tre ditë, ta kthejnë kokën mënjanë prej njëri-tjetrit kur të takohen dhe ta vazhdojnë zemërimin. Më i miri prej tyre, është ai që jep selam i pari.”

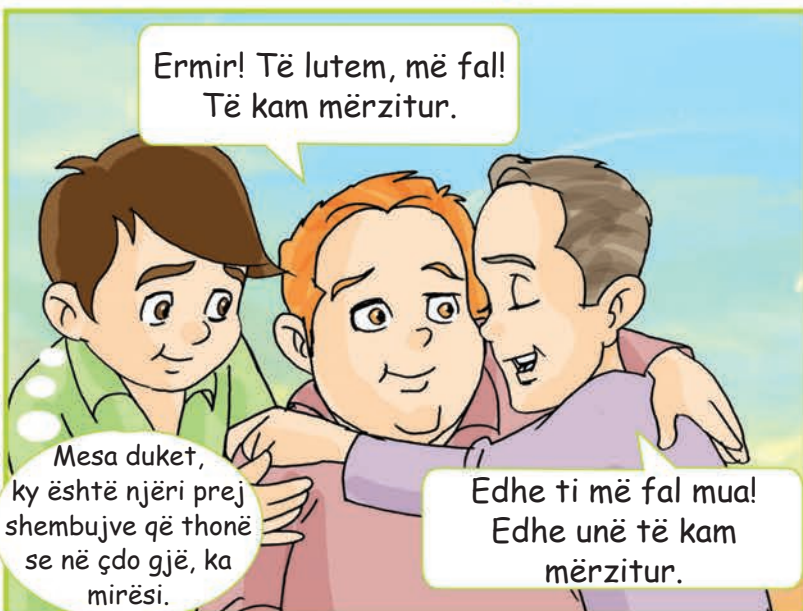
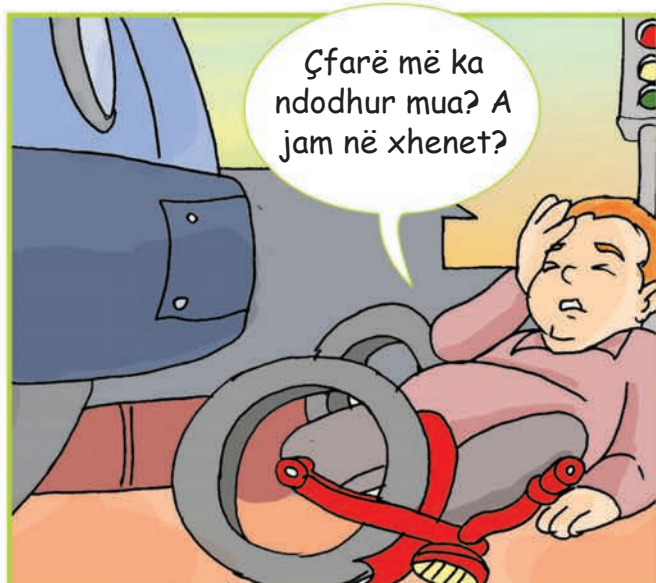
(Hadith Fisnik)

ILIRI ERDHI NË VETE PREJ NJË ZËRI
TË FORTË, DHE TË NJË ZHURME
MAKINE QË FRENOI BEFASISHT.

Edhe i Dërguari i Allahut (a.s.), gjithmonë na ka inkurajuar në lidhje me faljen:

“Jini zemërbutë, në mënyrë që Allahu Teala t’ju lartësojë! Falja i shton nderin njeriut. Falni, në mënyrë që edhe Allahu t’ju nderojë!”

Ky hadith fisnik është vetëm njëra prej fjalëve të mrekullueshme të Tij (s.a.s.), në lidhje me këtë çështje.

POSTA JONË

Ditmar Hoti

DETI, MIKU IM..!

- prozë fantastiko-shkencore -

Beni, një djalë çapkën nga qyteti, nuk pëlqente t'i kalonte pushimet verore në det. Deti nuk i pëlqente fare, sepse sa herë që hynte në ujë e pickonin ca qenie, që Beni i quante "të këqija". Kështu që për detin nuk kishte mendim të mirë, gati-gati mendim të frikshëm. Do të ndryshonte më vonë ky mendim. Dhe këtu fillon historia e Benit...

Sapo filloi vera, prindërit e Benit vendosën të shkonin për pushime në Veli-pojë. Të gjithë fëmijët ishin të gëzuar, përveç Benit. Ai nuk dilte në plazh, por rrinte në shtëpi duke lexuar. Një ditë prindërit e detyruan të dilte në plazh e të lahej. Ai qëndroi pesë minuta në det dhe nuk i ndodhi asgjë, ndonëse përsëri rrinte me mendimin që deti e kishte pakëz... frikë.

Ditë pas dite Beni filloi të qëndronte më gjatë në det, por ja, që s'po miqësohej dot me të.

Një ditë të bukur ai shkoi në varkë me babain. Ata shkuan shumë thellë dhe Beni kishte shumë frikë se binte nga varka dhe ashtu ndodhi... Kur u zgjua e gjeti veten në fund të detit, i rrethuar nga tre të panjohur. Ata quheshin sardelja Tobi, gaforrja Mako dhe kali i detit Friko.

-Mirë se erdhe, në qytetin e bukur nënujor të detit tonë! – i tha sardelja Tobi.

-Ti, sikur e ke pakëz frikë... detin!.. Jo, ai është dashamirës. Ja, po të dërgon ca valëza të lodrosh me to, - i foli gaforrja Mako. – Ti mos u bëj merak për babain! E kemi lajmëruar, se Beni është në një vend të sigurt dhe nuk i vjen asnjë rrezik.

- Deti është i bukur dhe fantastik, - ia priti kali i detit. Hip, o Ben! – dhe e shëtiti e nga nuk e shëtiti në qytetin nënujor të detit.

Beni mbeti pa mend dhe kjo shëtitje iu duk si një përrallë.

Shëtitën sa shëtitën, dhe ora erdhi që Beni të ishte në breg. Ashtu ndodhi. Beni i shikonte me dashuri tre miqtë dhe kuptoi se miqësia është një virtutet i bukur.

Kur mbërritën në breg djali mendoi t'i kthente edhe ato në njerëz, që të ishin miq përgjithmonë. Por kjo nuk mund të ndodhte, se edhe deti ka nevojë për banorë, që të jetojë në kaltërsinë e tij të bukur.

Dhe... po ta pyesësh, tani, Benin, se ç'është deti?

Ai të përgjigjet menjëherë: "Është miku im më i mirë!"

Dituria e dobishme dhe e vërtetë...

Muzikanti plak, kohët e fundit, nisi t'u mësojë "gjuhën" disa kafshëve, që në të vërtetë e kishin disa kafshë të tjera. Dhelpra, dalëngadalë... këndonte si gjel, ujku në shumë raste u bë dele, kurse macja filloi të bënte "ciu-ciu" si zog, etj., etj.

Kështu, sa herë që dhelpra dinake dhe bishtgjatë mbe-
tej pa ushqim; këndonte si gjel, pulat gënjuheshin dhe...
dihej si përfundonin disa prej tyre.

Kështu, sa herë që ujku plak ndihej i uritur, vishte "lë-
kurën e qengjit", dhe... dihej si përfundonin disa qengja që
nuk arrinin të iknin dot.

Kështu, sa herë që macja këndonte si zog pylli, ca zogj
të vegjël linin foletë dhe binin në grackën e saj.

Një ditë mjeshtri plak i mori vesh të vërtetat e dhel-
prës, ujkut dhe maces. U zemërua aq shumë sa foli me zë
të lartë: "Këto kafshë, si edhe ato që do të bëjnë veprime
si këto, e kanë derën time të mbyllur, njëherë e përgjithmonë". Ai nuk u mjaftua vetëm me thënien e
tij, por vendosi një tabelë në hyrje të studios, ku
shkruhej: "Kush e përdor diturinë për t'i dëm-
tuar të tjerët, nuk e meriton t'i jepet dituria."

Përgatiti: Gilman Kazazi

QERSHIA

Shejma Çelik

HISTORIKU I QERSHISË

Qershia është një nga frutat më të vjetër në botë, të cilën e duam shumë. Është në formë të rrumbullakët. Mëmëdhe ka Anadollin Verior dhe Kaukazet Jugore. Disa burime thonë se ky frut emrin e ka marrë nga qyteti Giresun (Cherasus).

Qershitë janë konsideruar si frutat më të bukur, që çdo vit sjellin me vete edhe pranverën. Janë të ëmbla, të “brishta”, “elegante”, por mbi të gjitha të bëjnë mirë për shëndetin. I takojmë, çdo vit, në fund të prillit dhe ndahemi me to në ditët e para të korrikut. Përveç shijes së mrekullueshme dhe “miqësisë” me to, kemi edhe shumë arsye të tjera për të mos i ndarë nga tavolina gjatë atyre pak muajve që ato “jetojnë”. Nuk ka njeri që mund t’i rezistojë shijes dhe bukurisë së tyre.

Këto krijesa të vogla që rrinë me ne vetëm tre muaj, mund të përdoren kudo, si: në mjekësi, kozmetikë dhe gastronomi. Pikërisht përdorimi i gjithanshëm i tyre lidhet ngushtë me “thesaret” që ato fshehin brenda vetes. Janë të pasura me flavonoidë, substanca në gjendje për të bllokuar veprimin e radikaleve të lira, ndërkohë që mund të përdoren gjerësisht në kurën kundër artriteve, arteriosklerozës, shqetësimeve në veshka, pasi përmbajnë sasi të konsiderueshme fibrash, kalciumi, fosfori, vitamine A dhe C.

DOBITË E QERSHISË

Edhe pse bën pjesë në grupin e frutave të athët, përmbajtja e madhe e glukozës bën që qershia të konsiderohet një fryt i ëmbël e i varfër me kalori. Por jo vetëm kaq. “Mirësia” e tyre shkon edhe më tej. Qershitë e freskëta, nëse konsumon rreth 25 kokrra në ditë, shërbejnë për të pastruar dhe dezintoksikuar organizmin falë prezencës së polifenoleve, që njihen si “vrasëset” e stresit, falë ekuilibrit që ato mund të krijojnë mes acideve dhe kripërave minerale. Lista e “gjërave” të çmuara që ato mund të bëjnë vazhdon sërish. Një motiv tjetër për të ngrënë qershitë, frytin më të bukur të verës, është se të bën mirë për zemrën dhe qarkullimin e gjakut. Madje, sipas një studimi amerikan, qershitë ndihmojnë ndjeshëm në reduktimin e atakëve kardiakë dhe sëmundjeve kardiovaskulare. Pikërisht efektet në zemër dhe ato kundër dhimbje, i bëjnë qershitë shumë të ngjashme me aspirinën dhe qetësuesit e tjerë.

Çfarë

Si

Përse

Zehra Aksoy

?

Përse thonjtë e maceve janë të mprehtë?

Macet kanë nevojë për thonjtë të mprehtë, në mënyrë që të kapin minjtë dhe të ngjiten nëpër pemë. Thonjtë e tyre zgjaten vazhdimisht. Macet i fërkojnë thonjtë nëpër pemë për t'i mprehur. Në këtë mënyrë, shpëtojnë nga pjesët e vjetëruara. Kjo është arsyeja që thonjtë e tyre janë të mprehtë.

Përse minjtë brejnë gjërat e forta?

Dhëmbët e parë të minjve, rriten vazhdimisht. Ata brejnë gjëra të forta për t'i shkurtuar dhëmbët. Nëse nuk veprojnë kështu, dhëmbët u rriten aq shumë, sa që një ditë minjtë nuk janë në gjendje të hapin gojën.

Përse dhe si na pickojnë mushkonjat?

Nëse mendoni se mushkonjat ushqehen duke thithur gjakun tuaj, gaboheni. Ato kanë nevojë për sheqer për t'u ushqyer. Këtë e marrin nga lëngjet e pemëve dhe të frutave.

Ndërsa për gjakun, kanë nevojë vetëm femrat. Ato ju pickojnë. Sepse femrat prodhojnë vezët dhe për këtë, kanë nevojë për gjak.

Ato ulen lehtë mbi dorën tuaj që ka dalë jashtë çarçafit. Pasi të gjejnë damarin më të afërt me lëkurën tuaj, e presin atë me sistemin prerës që formohet nga gjashtë thika me ndihmën e nofullës së poshtme e të epërme. Lëngu që mushkonjat e hedhin nëpërmjet njërës prej këtyre thikave, i mpin indet. Në të njëjtën kohë ndalon mpiksjen e gjakut dhe e bën atë të mbushë barkun e mushkonjës. Në këtë mënyrë, kjo gjallesë e vogël, ju bën operacion butësisht duke ju mpirë, por ju nuk e ndjeni dot këtë...

MUSTAFA JAZGAN

BATTANI

**Një nga 20 astronomët më të shquar në botë
dhe zbuluesi i Trigonometri-së**

El-Battani lindi në vitin 858, në qytetin e shkencës Harran të Urfas, i cili ka bërë udhërrëfyesin, mësuesin dhe edukuesin për botën e shkencës, emrin e të cilit sot mban një zonë topografike në hënë. Ai u vendos në Rakka, e cila ndodhet në brigjet e lumit Tigër.

Që 19 vjeç u dha pas studimeve astronomike. Në degën e Astronomisë, që është “Shkenca e yjeve” dhe në matematikë ka dhënë një kontribut mjaft të rëndësishëm. Shkaku i interesimit të madh që kanë pasur myslimanët për

astronominë
është
s i

përfundim i motivimit që bën Islami dhe Kurani për shkencën, dijetarin, kulturën, dijen dhe mendimin. Për shembull: Kurani ynë thotë:

“Po qiellin, se si është ngritur?! Po malet, se si janë vënë të patundur?! Po Tokën, se si është shtrirë?!” (Gashije, 18 - 20)

“Ai është Krijuesi i qiejve dhe i Tokës! E si mund të ketë Ai fëmijë, ndërkohë që nuk ka bashkëshorte?! Ai ka krijuar çdo gjë dhe është i Dijshëm për çdo gjë.” (En’am, 101)

“Është Ai që i ka krijuar yjet, për t’ju rrëfyer rrugën në errësirat e tokës dhe të detit. Ne ua kemi shpjeguar qartë shpalljet Tona njerëzve që dinë.” (En’am, 97)

“A dëshiron ndonjëri nga ju që, duke qenë i moshuar e me fëmijë të mitur e të pambrojtur, kopshti i tij plot palma hurmash, vreshta e gjithfarë lloje frutash dhe i ujitur nga lumenj rrjedhës, të digjet nga një stuhi zjarri?! Ja, kështu, Allahu jua shpjegon shpalljet e Tij, me qëllim që të mendoni.” (Bakara, 266)

“Këta shembuj Ne ua paraqesim njerëzve, por ata nuk i kupton kush, përveç dijetarëve.” (Ankebut, 43)

“Kur njeriun e godet një e keqe, ai i lutet Zotit të vet, duke iu drejtuar me pendesë. E kur atij

i vjen një e mirë prej Zotit, ai harron se për çfarë ishte duke u lutur më parë dhe sajton zota të tjerë të barabartë me Allahun, për t'i larguar të tjerët nga rruga e Tij. Thuaj (o Muhamed)278: “Kënaqu pak me mosbesimin tënd! Ti, me siguri, do të jesh nga banorët e zjarrit!” (Zumer, 9)

Kështu, myslimanët janë përmendur për punime akademike, zbulime dhe shpikje. Galaktikat në gjithësi, retë e gazit, rruga e qumështit, sistemet e qendrueshme yjore, dielli, hëna edhe toka sillen me qendër fuqinë hyjnore.

Në shekullin e dhjetë, Battani thoshte: “Në saje të shkencës së yjeve (ilmi nuxhum/astro-nomisë) argumentohet njëshmëria e Allahut, shprehet madhështia e pashembullt e Tij, urtësia e lartë e Tij dhe kuptohet përsosmëria e veprës së Tij.”

Europeanët nuk arrinin të bënin matjet astronomike. Studimet e tyre ishin mjaft të prapambetura. Kurse Battani që në atë kohë kishte përgatitur “katalogjet e yjeve”. Ai ka përfunduar në mënyrë të saktë përcaktimet “projektore” dhe “viti yjor”. Rrotullimin

e tokës rreth diellit e ka llogaritur me dy metoda të ndryshme. Ai po ashtu ka gjetur në mënyrë thuajse të përpiktë me të sotmen (vetëm 24 sekonda më shumë), “vitin e diellit”. Formën ekliptike e ka gjetur në një mënyrë të saktë.

M. Charles, në veprën e tij “Historia e Metodave në Gjeometri”, kur flet për Battanin, tregon se ai është shkencëtari i parë mysliman që ka folur për “sinus-kosinusin”. Këto koncepte i ka gjetur duke përllogaritur “Orën e diellit”. Charles thotë poashtu se ai, këtë e ka quajtur “hija që zgjatet”, që më vonë u quajt tangente.

Sipas Jackues Risler, njërit prej profesorëve më të vjetër të Institutit Islam të Parisit, zbuluesi i vërtetë i trigonometrisë moderne është el-Battani. Battani është ai që i mësoi trigonometrinë dhe lidhjet trigonometrike njerëzimit, i cili i përdor dhe sot me sukses.

Shkencëtari Battanin vdiq në vitin 929, në Kasralcis që ndodhet në një zonë afër Samarras.

MENDO PAK... E BUZËQESH

Ec mes pellgjeve si “trim”

Ku të shkoj e nga t’ia mbaj...,
Pellg këndej e pellg andej...,
Porsi sy e porsi ishuj
N gjajnë ca pellgje pak përtej...

Bëj të ec e nuk ec dot,
Bëj e bëj të hedh një hap...,
N diej një zë si në të qarë,
Thotë këpuca: “M os më lag!”

Bëj të ec... e hedh një hap,
Të mos ndotem, ec me frikë,
Një fëmijë, vrapon si era,
Këmbën zgjat... e më stërpik...

Edhe ikën duke qeshur,
Qeshin larg ca kalimtarë,
Pastaj rrinë e bisedojnë
Për vogëlushin “fitimtar”...

Çfarë të bëj? Qesh dhe unë...
Nuk duroj, e marr guxim,
Ec mes pellgësh “fitimtar”
Ec mes pellgjeve si “trim”...

UDHËZUESI I PUSHIMEVE

PËRVEÇ ÇLODHJES E ARGËTIMIT,
DUHET TË NDAJMË KOHË
EDHE PËR LEXIMIN E LIBRAVE.

MENJËHERË LAJMËRONI FAMILJARËT TUAJ, NË
QOFTË SE PICKOHENI NGA INSEKTET APO BLETËT.

BËNI KUJDES, KUR
NGJITENI NËPËR PEMË.

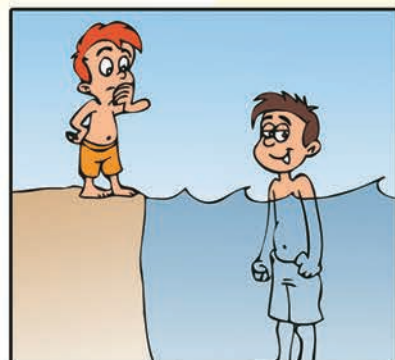
NDIHMJOJINI KOMSHINJTË TUAJ, KUR JANË DUKE
PUNUAR. EDHE ME NJË GOTË UJË MUND TË
PËRFITONI SHPËRBLIME NGA ALLAHU.

MOS DILNI JASHTË NË
KOHËN E DREKËS, KUR
ËSHTË SHUMË NXEHTË.

KONSUMONI SA MË SHUMË LËNGJE
FRUTASH, UJË DHE DHALLË.

KUR SHKONI NË DET, MOS HYNI NË
VENDE TË THELLA. GJITHASHTU,
BËNI KUJDES QË KUR TË HYNI NË
UJË, PRANË JUSH TË JETË
GJITHMONË NJË I RRRITUR.

Kur gjendeni në makinë për udhëtim, mos bëni veprime, të cilat do t'i shqetësonin njerëzit e tjerë përreth jush. Mundohuni që udhëtimin ta bëni sa më argëtues!

Mos qëndroni shumë kohë në kompjuter. Caktoni orar dhe mos e kaloni atë.

Mos luani lojëra të rrezikshme.

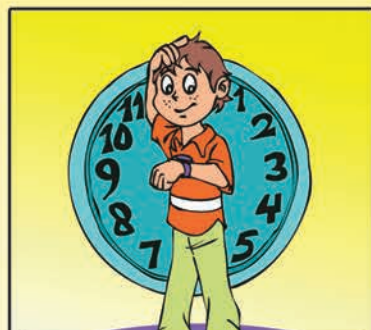
Mos ndizni zjarre në pyll kur jeni të pashoqëruar nga të rriturit.

Mos e shpërdoroni ujin pa nevojë.

Zgjidhni shokë të mirë dhe ruajini miqësitë e reja që krijoni.

Planifikoni kohën, bëjeni atë të vlefshme. Pushim, nuk do të thotë të qëndrosh kot.

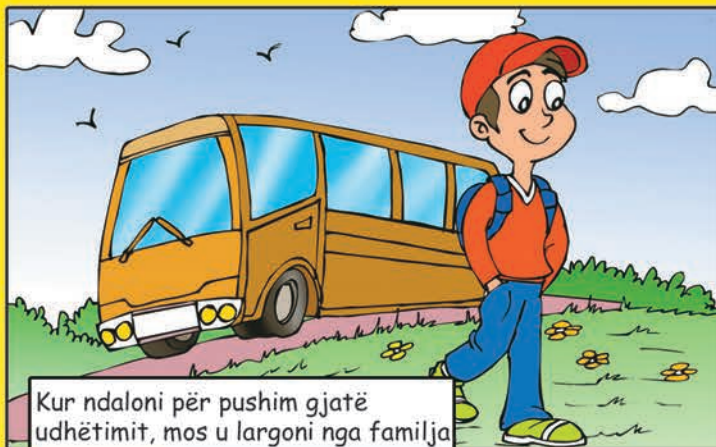
Mos hani jashtë normave ushqime të gatshme.

Mos humbni në lojëra aq sa të harroni namazin.

Lajini mirë frutat dhe perimet para se t'i hani.

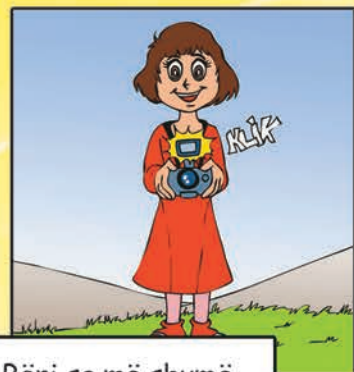
Kur ndaloni për pushim gjatë udhëtimit, mos u largoni nga familja.

Kur ndodheni në piknik, mos u largoni pa lajmëruar.

Gjeni hobin tuaj.

Bëni sa më shumë fotografi, që të keni sa më shumë kujtime të bukura.

Caktoni një kohë të përshtatshme për të luajtur dhe mos luani gjithë ditën.

Gjatë lojërave, mos u grindni me shokët.

Mbani ditar pushimesh.

MEMISHXHANI

Ekrem Bektash

VERËS, NGA ISHUJT I THAMË TUNGJATJETA, LAMTUMIRË, SHKOLLA IME E BUKUR!..

Ja, vera që prisnit, erdhi... A jeni të lumtur?

"Jo... Përse të jem i lumtur?.. Vera do të mbarojë përsëri, shkollat do të hapen dhe prapë do të fillojnë ato ditët e vështira... Unë nuk jam i lumtur. Nëse dëshironi, jini ju të lumtur... Përpara kemi edhe shumë vite shkolle të mbushura plot me mësim, provime dhe vështirësi. Pastaj, këto muajt e verës së nxehtë nuk kanë asnjë kuptim për mua... Vendi është i mbushur me mushkonja dhe netët janë të nxehta. Përgjatë ditës ka miza dhe erë djerse..."

Ja, të dashur, miq! Fjalët e mësipërme janë mendimet pesimiste dhe të errëta të njerëzve të mjerë. Përse të mendoj për ditët e vështira të viteve që do të vijnë, ndërkohë që janë mbyllur shkollat dhe ka ardhur vera?.. Unë nuk mendoja për to edhe kur kishim shkollë.

MEMISHXHANI: Sikur do të të blinin biçikletë, kur të kaloje klasën?

XHEMI: Biçikletë nuk më morën. Vitin tjetër do më marrin motoçikletë...

MEMISHXHANI: Nëse vitin e ardhshëm nuk të marrin motoçikletë, vitin tjetër do të të marrin makinë.

XHEMI: Ma marrin sigurisht...

MEMISHXHANI: Në këtë mënyrë, do të të marrin KAMION para se të mbarosh gjimnazin...

Ndërkohë që ju lexoni këtë shkrim, unë do të notoju nëpër detet e freskëta me një barkë me vela dhe si në vitin e kaluar, edhe këtë vit do të përjetoj çaste emocionuese në ato ishuj.

**ÇFARË ËSHTË AI ISHULL,
KJO ËSHTË MODË E RE...**

Ngaqë u thye timoni i barkës në të cilën kisha hipur, era më zvarriti drejt një ishulli si një gjethe e thatë... Së pari, po ju tregoj se çfarë është ishulli. Ishull do të thotë një pjesë toke e rrethuar në të katër anët me ujë të kripur, sepse, me sa kuptoj unë, ishull ka vetëm në det.

Kur arrita në tokë, nuk më priti askush... Atëherë e kuptova se ky ishte një ishull i shkretë... Por përsëri duhej të bëja kujdes... Nuk i dihet se çfarë mund të më dilte përpara në një vend të panjohur. Një erë që frynte lehtë, e shpërndante në ajër erën e bukur të ishullit... Eca... Pastaj befasisht dëgjova një hungërimë përbri meje... M'u dridh trupi... Zëri gjithnjë bëhej më i frikshëm dhe më bënte të ndjeja se ekzistonte një përbindësh...

Pastaj dëgjova një zë: Hërrr!.. Pashë nga ajo anë duke m'u dridhur zemra... U qetësova... Xhaxhi Seiti ishte shtrirë dhe po gërhiste... Faktikisht, kur e dëgjova për herë të parë, zëri nuk më erdhi i huaj, por pata frikë mos gabohesha.

Kush e di sa do të gëzohet xhaxhi Seiti, kur të më shohë mua!.. Atë do ta lumturonte shumë fakti që gjeti një shok në këtë ishull të shkretë.

Mendova t'i bëj një surprizë xhaxhi Seitit... Edhe ai i pëlqen shakatë... Mora një kovë ujë dhe e laga nga koka deri te këmbët...

Ai u hodh duke bërtitur: "Nënë ç'u përvëlova!.." Faktikisht duhej të thoshte: "Nënë ç'ngrija!", por njerëzit nuk dinë ç'të thonë në këto çaste befasuese... Ai nuk u gëzua fare, kur më pa dhe hidhej përpjetë duke thënë: "Si më gjete? Zhduku nga ishulli im! Shiko! Përballë ka një ishull tjetër. Shko atje!" Faktikisht, edhe unë nuk mund të qëndroja në të njëjtin ishull me një që nuk i kupton shakatë. I hipa barkës dhe shkova drejt e në një ishull tjetër.

U LARGUAM NGA THASHETHEMET DHE SHKUAM NËPËR ISHUIJ...

Kur u afrova te ishulli përballë, pashë dikë që kishte hapur duart dhe bërtiste me të madhe drejt meje:

-Mos eja!.. Mos eja!..

Por ç'të bëja... Era më zvarriti drejt e atje. U afrova edhe pak... Çudi!.. Teta Lumturia po lante rrobat në breg të detit... Kur më pa mua, u kaplua nga një emocion si detari që shikon furtunën... lu prenë gjunjët dhe ra në tokë.

Teta Lumturia kishte të drejtë... Sa herë që lante roba, ne loznim në mes të atyre rrobave të bardha dhe i bënim me njolla sikur të ishin vizatuar harta mbi to...

-Teta Lumtur! Sapuni nuk bën shkurme në ujin e detit! - i thashë.

-Meqë erdhi ti Memishxhan, tashmë çdo gjë bën shkurme...

-Çfarë bën në këtë ishull të shkretë? - e pyeta

-Kam ikur nga thashethemet...

Por kur më pa mua, filloi përsëri nga thashethemet... Menjëherë hipa në barkë, hapa velin e saj dhe e shpëtova teta Lumturien nga thashethemet.

SIKUR JETA TË ISHTE SHKOLLË, SIKUR PUSHIMET TË ISHIN TË GJATA

Barka më çoi në një ishull tjetër... Edhe ai ishte një ishull i shkretë më duket. Shkela në tokë... Eca... Një zë më thirri nga pas:

-Mirë se erdhe, Memishxhan!

-Ooo! Mësuesi!..

-Po!.. Eja të fillojmë mësimin!

-Mësimin?.. Ku janë nxënësit e tjerë?

-Nuk ka nevojë për ata! Ti je sa për një klasë me nxënës!

U habita... Vallë, më lavdëroi apo më qortoi mësuesi... Unë qenkam sa për një klasë me nxënës... I thashë:

-Jo mësues, kanë filluar pushimet... Shpëtuam nga shkolla!.. Ai më tha:

-Nuk ka shpëtim, Memishxhan... Faktikisht, edhe vetë jeta është një shkollë. I thashë:

-Meqë jeta qenka një shkollë, unë dua të jetoj në pushimet e kësaj shkolle. Mësuesi më tha:

-Atëherë duhet të shkosh në një ishull tjetër!

Menjëherë shkova në breg për t'u larguar nga ky ishull, por varka nuk ishte aty. E kishte marrë deti...

-Mos! - thashë.

Mësuesi buzëqeshi:

-Duhej ta lidhje devenë në një kunj të fortë!

-Ajo nuk është deve, por barkë...

Mësuesi qeshi përsëri:

-Deveja është një shembull... barka është realiteti i këtij shembulli...

-Çfarë do të bëj tani?

-Do të shkosh në një ishull tjetër duke notuar!

-Duke notuar? Si t'ia bëj me peshkaqenët?..

-Edhe ata janë një e vërtetë tjetër e jetës... Jeta është plot vështirësi!

-Atëherë, më jepni leje të qëndroj në këtë ishull...

LIDHE DEVENË NË NJË KUNJ TË FORTË, AS MOS U MËRZIT DHE AS MOS U LODH KOT...

Befasisht dëgjova disa zhurma dhe të qeshura. Kur e ngrita kokën lart, pashë se mësuesi po më shikonte.

-Si do ta kalosh këtë verë Memishxhan?

-Jam i detyruar të qëndroj në ishullin tuaj, mësues! E gjithë klasa më pa me habi.

-Përse?!..

-Ngaqë jeta është e mbushur me peshkaqenë, prandaj. Klasa donte të qeshte por s'po e kuptonte përse të qeshte. Mësuesi e kishte kuptuar se kisha humbur nëpër imagjinata. Më tha:

-Nëse e lidh devenë në një kunj të fortë, do të kesh sukses në jetë.

-Nuk është deve, por barkë...

Klasa përsëri nuk kuptoi asgjë, por nuk rezistuan dot më shumë dhe detyrimisht filluan të qeshnin.

Shkolla mbaroi... Erdha në lagje. Çdo gjë ishte sikur e kisha lënë... Xhaxhi Seiti, teta Lumturie dhe të tjerët... Dësh harrova dyqanxhiun, xhaxhi Nexhipin!.. Më duket se edhe ai ishte në njërën prej ishujve të tjerë... Shpresoj se një ditë do ta mësoj se çfarë ka bërë në atë ishull...

Mirëmbetshil!..

-Sa mirë që je ti në këtë ishull papagall... Përndryshe, çfarë do të bëja unë në këtë ishull të shkretë... Pastaj teta Lumturia vazhdoi: Kështu e ashtu...

-Pusho, bre, grua! Le t'i them edhe unë dy fjalë, përndryshe do të harroj të flas...

QERSHITË

Natën
Në frutore
Degëve qershitë
Ndritin si llambushka,
Por shuhen një ditë.

Pa llambushka
Degët
E dini kur ngelin?
Kur fillojnë vajzat
Qershizat t'i vjelin.

Kur vilen
Qershitë,
Vogëlush e di.
Cili nuk ka ngrënë
Në qershor qershi?

TRANDAFILI i kuq dhe...

Në një lulishte të vogël jetonte njëherë një trëndafil i kuq e shumë i bukur. Poshtë trëndafilin, në barin jeshil, zvarrisej përditë një kërmill llafazan. Porsa agonte drita e mëngjesit e gjer sa errej, ai bridhte e nga bridhte dhe kthehej e ngacmonte trëndafilin.

-Uf, edhe ti, o trëndafil! Pse shet aq mend? Sikur kushedi ç'bën! Çel ca lule aty, dhe aq...

-Është e vërtetë, - ia kthente ndonjëherë trëndafilin, duke fëshfëritur lehtë. - Unë thith vesën, përqafoj flladin e freskët të pranverës, përshëndes rrezen e diellit dhe u dhuroj njerëzve lulet dhe aromën. Po ti, nuk më thua, me se merresh?

-Unë!? Çudi e madhe! Si nuk e ditke!? - i përgjigjej kërmilli trëndafilin. - Unë... Unë... s'jam si ti, A more vesh?

Trëndafilin mezi përmbante të qeshurat.

Kështu kalonin ditët. Njëri çelte lule të bukura dhe tjetri zvarrisej e zvarrisej...

SHTËPIA

Na ishte njëherë një familje. Një baba i mirë, nëna, një djalë i madh që qukej Tim, një vajzë e vogël, që e kishte emrin Poli, dhe një bebe e vogël, që e donin shumë. Por ata nuk kishin shtëpi. Prandaj babai tha se mund ta ndërtonin, në qoftë se secili do të bënte ndonjë punë.

-Unë do të shkoj në pyll e do të pres dru, - tha babai. - Nëna do të merret me gjithë punët e tjera, ndërsa ti, Tim, duhet të shkosh në një zdrakthetari për të mësuar një zanat, ndërsa Poli do të kujdeset për beben.

-Mirë, - thanë të gjithë njëzëri.

Pas ca kohësh babai u kthye. Me vete kishte sjellë plot trangje të mëdha. Ai i tha Timit:

-Tani ta ndërtojmë shtëpinë. Ata të zdrakthetarisë më thanë se zanatin e ke mësuar shumë mirë.

Atë e bir punuan për një kohë të gjatë. Ata ndërtuan vetë një shtëpi të bukur. Të gjithë ishin të gëzuar.

Modë Lirëdsei

KLLUKA

-Mbrëmë, - tha Hëna, - pashë në një kopsht të vogël, të rrethuar nga shtëpi të larta, një kllakë me njëmbëdhjetë zogj të vegjël. Një vajzë e këndshme u hodh në mes të tyre dhe pula, e trembur, nisi të kakarisë, duke mbaluar me krakë zogjtë e vet.

Erðhi babai dhe i bërtiti vajzës së vet, kurse unë vijova udhëtimin tim pa menduar për ta.

Sonte për një çast vëreja poshtë në atë kopsht. Kudo mbretëronte qetësia, por përsëri e pashë atë vajzën e vogël, duke ecur ngadalë afër kasolles, duke çelur derën dhe duke shkuar te pula dhe zogjtë, të cilët u shpërndanë menjëherë duke ciatar dhe duke rrahur krakët. Vajza ia tarr prapa... Unë i shikojta përmes një vrime të marit. Kjo vajzë më hidhëroi dhe u qetësua, vetëm kur ia beku i ati, i cili duke e kapar për krahu, i bërtiti më fort se natën e parë.

Vajza uli kokën dhe në sytë e saj të kaltër dolën lotë.

- Ç'bën këtu? - e pyeti babai.

- Desha të path kllakën dhe t'i kërkoj të falur për sjelljen time të mbrëmshme, - u përgjigj vajza duke qarë, - po rak guxova të të them...

Babai i përmalluar e pathi në ballë vajzën e vet...

H. K. Andersen

ZBAVITJE

SUDOKU

Plotësoni çdo rresht, kolonë dhe kutizë, në mënyrë që, çdo shifër nga 1 deri te 9, të shfaqet një dhe vetëm një herë.

1		4		6			7	2
			7	8	3	5		1
7	5	3			2		9	
8		1		2			6	3
		9	8		6	1		5
6	2			9	1			7
3		7		5			1	
	4		1		7	2		6
5	1			4	8		3	9

Nëse i vendosni numrat që janë lart tabelës nga e majta në të djathtë dhe nga sipër poshtë, do të përftoni shumën 62.

8-12-13-14-17-20-21-25				
11	19			62
			10	62
	7		17	62
9	22		23	62
62	62	62	62	

1

2

3

4

5

6

7

8

Plotësoni vendet bosh të figurës me alternativat që u janë dhënë.

Cila nga fotot është ndryshe?

Cila është
ajo gjë kur
e thyen njeriu,
gëzohet?

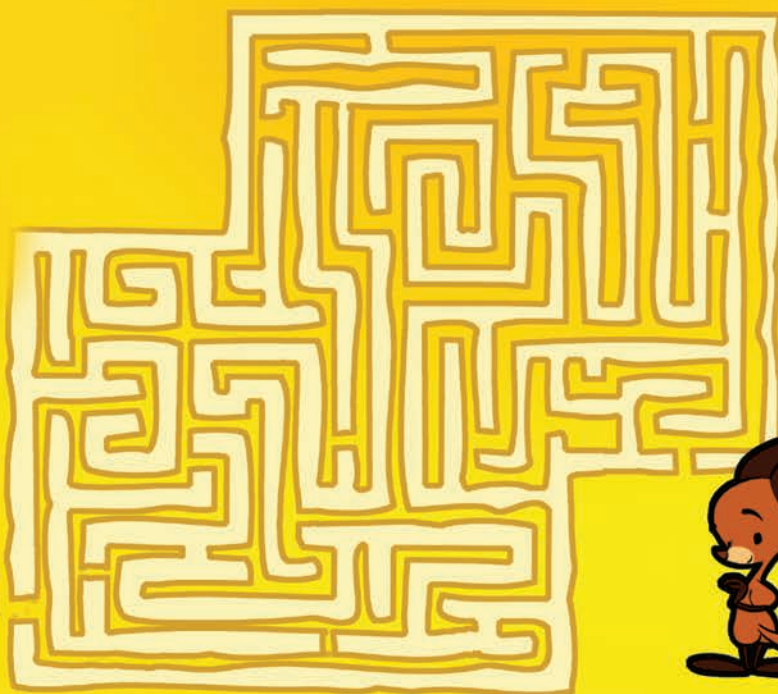
REKORDI

Si luajnë
iriqët me
njëri-tjetrin?

ME SHUMË KUDËS

Këta dy
shokët duan
të luajnë
bashkë, por
kanë humbur
rrugën. A i
ndihmoni dot
të gjejnë
njëri-tjetrin?

GAZMORE

Lagjia Jonë

